

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZENI: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 7 szpalcie (szer. szp. 72 mm) 3.— Zł. Drobne za słowo 24 gr. (tylko dla osób prywatnych); dla poszuk. pracy 20 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 2 słowa) 40 gr.

Rok II.

Nr. 78.

Kraków, sobota 6 kwietnia 1940 r.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję ręko pisy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie prze- syłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł. z odnośnikiem do domu 5 Zł.

Obrót nieruchomościami tylko za zezwoleniem władz.

Doniosłe rozporządzenie Generalnego Gubernatora.

Kraków, 4 kwietnia.

Obrót nieruchomościami na terenach Generalnego Gubernatorstwa ulegnie obecnie zasadniczej zmianie. Według rozporządzenia Generalnego Gubernatora z dnia 27 marca 1940 (VI G. G. nr. 24) na przeniesienie własności lub obciążenie nieruchomości w drodze czynności prawnej, jak również przy przeniesieniu lub obciążeniu praw do nieruchomości i praw na nieruchomościach w drodze czynności prawnej wymagane jest zezwolenie władz.

Podobne zezwolenie konieczne jest przy zawieraniu umów, które mają za przedmiot zobowiązanie do przeniesienia własności lub obciążenia nieruchomości. Na równi z nabywaniem w drodze czynności prawnej stoi nabywanie w drodze ekzekucji. Czyli innymi słowy każdy, kto chce sprzedać czy też kupić jakąś nieruchomość, a zatem kamieniec, dom czy też ziemię, musi uzyskać zezwolenie odpowiednich władz.

Zezwolenia tego udziela starosta powiatowy wzgl. miejski, w którego okręgu nieruchomość się znajduje. Tenże starosta miejski wzgl. powiatowy uprawniony jest do wydawania zezwoleń na wszelkie zmiany prawa własności odnośnie do nieruchomości przy postępowaniu egzekucyjnym.

Postępowanie formalne opiera się na złożeniu podania do urzędu starosty o wydanie odnośnego zezwolenia, przy czym podanie to musi być wniesione najpóźniej do dwóch tygodni po zawarciu czynności prawnej.

Jeżeli ktoś ubiega się o uzyskanie prawa własności na nieruchomościach, podlegających działaniu egzekucyjnemu, wówczas musi uprzednio posiadać odpowiednie zezwolenie władz. Starosta powiatowy wzgl. miejski może wydać zezwolenie, lecz równocześnie może nałożyć pewne zlecenia. Urząd zezwalający na daną czynność prawną wydaje swoją decyzję na piśmie.

Zawarcie umowy o zmianie prawa własności na nieruchomościach będzie nieważne, jeśli władze odmówiły wydania zezwolenia, lub jeśli podanie o zezwolenie wniesiono po ustawowo przewidzianym terminie dwóch tygodni, względnie jeśli nie spełniono w terminie nałożonych przez urząd zezwalający zleceń, od których wykonania uzależniono wydanie zezwolenia.

W każdym razie wpis zmiany prawnej podlegającej obowiązkowi zezwolenia do ksiąg publicznych nie może nastąpić, dopó-

ki zainteresowani nie przedstawią odpowiednich dokumentów zezwalających na zmianę, a wpisy, dokonane z ominięciem powyższego przepisu będą anulowane.

Osobno ujęto w powyższym rozporządzeniu sprawy przeniesienia prawa własności na tych nieruchomościach, co do których już we wrześniu władze wojskowe wydały specjalne ograniczenia. W tym wypadku należy wnieść w terminie do miesiąca od chwili wejścia w życie rozporządzenia obecnego t. j. do dnia 1 maja, odpowiednie podanie do właściwego urzędu starosty powiatowego wzgl. miejskiego o wydanie zezwolenia. Jeżeli niektóre osoby już wniosły podanie na podstawie rozporządzenia władz wojskowych o nabywaniu nieruchomości prze-

mysłowych, przedsiębiorstw i praw udziałowych z dn. 29 września 1939, wówczas, jeśli podania te nie zostały jeszcze dotychczas rozstrzygnięte, należy je załatwić w myśl obecnego rozporządzenia Generalnego Gubernatora.

Obecne rozporządzenie regulujące obrót nieruchomościami na terenach Generalnego Gubernatorstwa weszło w życie z dniem 1 kwietnia br.

Rozporządzenie wykonawcze.

Równocześnie ukazało się pierwsze postanowienie wykonawcze do rozporządzenia o obrocie nieruchomościami.

W myśl tego postanowienia, urząd wydający zezwolenie na zmianę prawa wła-

śności powinien zasięgnąć opinii Wydziału Wyżywienia i Rolnictwa przy urzędzie właściwego Szefa Okręgowego, jeśli przedmiotem transakcji jest nieruchomość używana wyłącznie lub w przeważnej części do celów rolniczych lub ogrodniczych, a opinii Wydziału Lasów, jeśli dana nieruchomość używana jest wyłącznie lub w przeważnej części do celów gospodarki leśnej.

Jeśli zaś dana nieruchomość służy do celów przemysłowych lub rzemieślniczych właściwy urząd winien jest zasięgnąć opinii Wydziału Gospodarki przy urzędzie właściwego szefa okręgowego. Jeśli podanie o zezwolenie na zmianę prawa własności wnosi powiernik (Treuhänder), wówczas należy zasięgnąć opinii ekspozytur Urzędu Powierniczego w urzędzie właściwego Szefa dystryktu.

We wszystkich powyższych wypadkach przed udzieleniem zezwolenia konieczne jest uzyskanie aprobaty odnośnych placówek urzędowych. Zezwolenia należy odmówić, jeśli uzgodnione warunki pod względem gospodarczym wydają się nieuzasadnionymi.

Odnośny numer Dziennika Rozporządzeń Generalnego Gubernatora, jak również przepisy wykonawcze zakupić można w administracji Dziennika Kraków, ul. Wielopole 1.

Ameryka poważnie rozczarowała się do mocarstw zachodnich.

(=) Rzym, 4 kwietnia. „Popolo di Roma” w sensacyjnej korespondencji z Nowego Jorku opisuje poważne rozczarowanie Stanów Zjednoczonych do mocarstw zachodnich.

Specjalny korespondent dziennika włoskiego Amerigo Ruggero, wysłany do Ameryki, podjął się zbadania przyczyn tego rozczarowania i stwierdził przy tej sposobności, iż powodem jest początkowa wiara Ameryki w zapewnienia mocarstw zachodnich, iż te rze-

czywiście walczyć w interesie małych narodów.

Amerykańska opinia publiczna przekonała się jednak na przykładzie Finlandji, dla której żywiła bardzo gorącą sympatię, że mocarstwa zachodnie nie były w stanie udzielić jej pomocy. Korespondent opisuje następnie politykę amerykańską wobec Mandżurji, Meksyku, Hiszpanji, Nikaragui i Panamy i w konkluzji oświadcza: „Nie ulega wątpliwości, że mocarstwa zachodnie z tej całej afery wyszły z olbrzymim zmniejszeniem autorytetu”.

Nowy atak lotników niemieckich na Scapa Flow

(=) Berlin, 4 kwietnia. Naczelna komenda armji niemieckiej komunikuje:

Na froncie zachodnim, w niektórych punktach bardziej ożywiona działalność oddziałów wywiadowczych.

W dniu 2 kwietnia br. kontynuowało lotnictwo niemieckie loty wywiadowcze nad morzem Północnym, nad wschodnim wybrzeżem Anglii aż po wyspy Szetlandzkie oraz nad terenami wschodnimi Francji.

Po walce powietrznej z trzema brytyjskimi

mi aparatami myśliwskimi zmniejszony został jeden wywiadowczy samolot niemiecki do lądowania na morzu. Załoga tego samolotu została przejęta przez inny niemiecki samolot wywiadowczy.

W godzinach wieczornych dokonano ponownego nalotu nad Scapa Flow, gdzie lotnicy niemieccy zaatakowali jednostki brytyjskiej floty wojennej.

Mimo niekorzystnych warunków atmosferycznych i stosunkowo bardzo ostrej akcji

obronnej artylerji przeciwlotniczej udało się lotnikom niemieckim zrzuć szereg bomb, którymi zostały poważnie uszkodzone brytyjskie okręty wojenne, przy czym wiele z bomb eksplodowało na pokładach tych okrętów.

Na froncie zachodnim miały miejsce w kilku wypadkach walki powietrzne lotnictwa, przy czym zestrzeleniu uległy trzy samoloty nieprzyjacielskie. Dwa samoloty niemieckie zostały zniszczone. (p)

Naczelny dowódca armji niemieckiej na froncie zachodnim.

Dalszy przegląd wojsk.

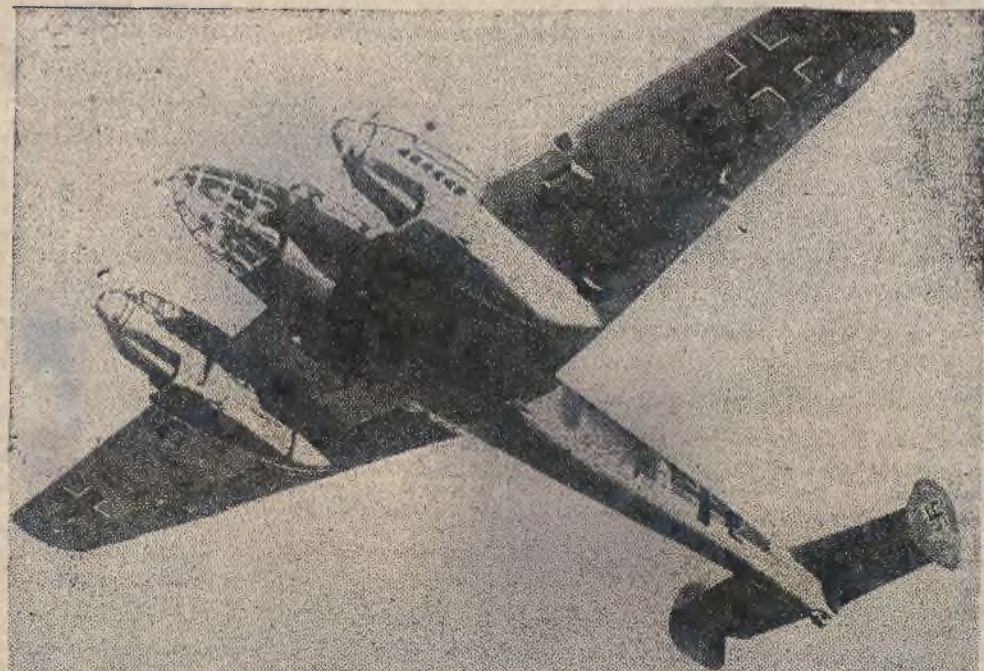
(=) Berlin, 4 kwietnia. Naczelny dowódca armji niemieckiej generał-pułkownik von Brauchitsch udał się ubiegłej niedzieli ponownie na front zachodni, celem kontynuowania przeglądu wojsk, o czym już poprzednio doniesiono.

Gen. von Brauchitsch dokonał w pierwszym rzędzie przeglądu jednostek wojskowych, stacjonowanych w krajach nadreńskich. W nocy na czwartek naczelny dowódca armji powrócił do kwatery głównej.

Dziennik francuski pozbawiony debitu na Węgrzech.

(=) Budapeszt, 4 kwietnia. Władze pozbawiły debitu pocztowego dziennik paryski „Le Ordre”, które zatem nie może być kolportowane na terenie Węgier. (p)

„Me-Jaguar” — nowy typ samolotu bojowego.

Znany konstruktor samolotów prof. Messerschmitt opracował nowy typ samolotu bojowego, który otrzymał nazwę „Jaguar”. Samolot ten jest typem dwumotowym, wyposażonym w kilka ciężkich i lekkich karabinów maszynowych. Załogę samolotu stanowi czterech ludzi. Powyżej na lewo widzimy nowy typ „Me-Jaguar” podczas lotu, na prawo zaś widok z kabiny nowego bombowca na wyruszającą na działania wojenne łódź podwodną.

Z dnia na dzień

(=) Kraków, 4 kwietnia.

Odbudowa warszawskiego węzła kolejowego.

W ciągu ubiegłej, niezwykle surowej, zimy mieliśmy sposobność przekonać się o znaczeniu komunikacji kolejowej dla ruchu i zaopatrzenia na wielkich obszarach. Wszyscy zdaliśmy się przekonać, jak bardzo cierpią transporty artykułów niezbędnych do życia, jeżeli koleje pracują wśród pierzających się trudności.

Nie wszyscy jednak zdają sobie sprawę z tego, jakie trudności należało pokonać, aby, po zniszczeniach wojennych, w ogóle móc uruchomić z powrotem komunikację kolejową. Należy stwierdzić, że ponowne uruchomienie komunikacji na najważniejszych liniach w ciągu zaledwie kilku tygodni było imponującym wysiłkiem, a niemiernie opóźnienia i nne braki nie są w stanie umniejszyć znaczenia tego wysiłku.

Sprawozdanie o odbudowie największego polskiego węzła kolejowego w Warszawie pozwala wglądać w szczegóły tego wielkiego wyczynu, a równocześnie zrozumieć ogrom trudności, jakie naszczało wykonanie tak odpowiedzialnej pracy.

Na ogólną ilość 1.800 km torów warszawskiego węzła kolejowego musiano dokonać nie mniej jak 1.600 napraw uszkodzonych torów i doprowadzić do stanu używalności przeszło 600 rozjazdów. Należy dodać, że wszystkie urządzenia zabezpieczające, sygnalizacja i nastawnie oraz inne urządzenia zostały kompletnie zniszczone.

Również musiano odbudowywać całkowicie od nowa sieć telegrafów i telefonów kolejowych. Na temat odbudowy licznych zniszczonych mostów kolejowych pisałyśmy niejednokrotnie. Poważne uszkodzenia wykazywały także remizy parowozowe i warsztaty kolejowe a z 300 parowozów, jakie znajdowały się w Warszawie pozostało jedynie 37 zdalnych do użytku.

Pomimo tych prawie kompletnych zniszczeń zdołano w ciągu kilku tygodni doprowadzić do porządku urządzenia kolejowe i podjąć ruch pociągów. Już w dniu 4 października ub. roku, a więc zaledwie w kilka dni po kapitulacji Warszawy, zdołano uruchomić pierwszy regularnie kursujący pociąg osobowy między Łodzią i Pruszką, a w dniu 12 października podjęto ponownie komunikację podmiejską w Warszawie przy pomocy pięciu par pociągów.

Z początkiem listopada n. b. r. poczęły kursować pierwsze pociągi poczesne, a jeszcze w tymże miesiącu uruchomiono dostawny dla wszystkich komunikację towarową, co posiadało pierwszorzędne znaczenie dla zaopatrzenia ludności w niezbędne artykuły.

Obecnie, jeszcze w ciągu miesiąca kwietnia br. ma być podjęty ruch dojazdowych kolei elektrycznych na liniach podwarszawskich. Dzięki temu sama tylko komunikacja podmiejaska w Warszawie osiągnie poziom, równający się 80 proc. swego poziomu przedwojennego, nie mówiąc o komunikacji na dalsze odległości, która już od szeregu miesięcy nadała najkonieczniejszą wymogom.

Bez przesady można powiedzieć, że odbudowa komunikacji kolejowej, dokonana przez zarząd niemieckich Kolei Wschodnich w tak krótkim okresie czasu, stanowi jeden z największych wyczynów komunikacyjno-technicznych wszystkich czasów. Dzieło to jest równocześnie pięknym dowodem skutecznej współpracy władz niemieckich z dawnymi polskimi urzędnikami

i robotnikami kolejowymi. Wiele tysięcy urzędników i robotników kolejowych Polaków przyłożyło rękę do wykonania tego dzieła w przykładowej współpracy z organami niemieckich Kolei Wschodnich. Dzięki

temu złożyli oni ze swej strony cenny wkład swej pracy do odbudowy naszego kraju, i przyczynili się swym wysiłkiem do organizacji zaopatrzenia kraju i jego ludności.

Sowieci chronią swoje okręty handlowe na Dalekim Wschodzie przed atakami angielskimi.

(=) Tokio, 4 kwietnia. Dziennik „Hoczi Szimbun” donosi z Władywostoku, że stosunki anglijsko-sowieckie na wodach Dalekiego Wschodu doznały niezwykle naprężenia.

Dowodem tego jest znamienne wyjaśnienie wydane z końcem marca przez naczelnego dowódcę sowieckiej floty na oceanie Spokojnym. Wyjaśnienie to zawiera, aby Unja Sowiecka występowała czynnie przeciwko zarządzeniom floty brytyjskiej i ażeby sowieckie okręty wojenne odbywały służbę konwojową dla sowieckich okrętów handlowych.

Japoński dziennik donosi dalej, że handel sowiecki z krajami Dalekiego Wschodu i Ameryką stale wzrasta. Unja Sowiecka sprowadza ze Stanów Zjednoczonych A. P. ropę i miedź w ogromnych ilościach. Z tego powodu sowieckie okręty handlowe były zatrzymywane przez brytyjskie statki wojenne i odprowadzane do Hongkongu.

Doniesienie „Hoczi Szimbun” stwierdza dalej, iż okręty sowieckie otrzymały wskazówkę, aby w razie konieczności stawiały opór brytyjskim okrętom wojennym.

Cały Banat pod wodą.

Rozmiary katastrofalnej powodzi w Jugosławii wzrastają.

Wysokość szkód równa się półrocznemu wydatkowi budżetu państwa.

(=) Belgrad, 4 kwietnia. Stale przybierająca na sile katastrofa powodzi w dolinie Dunaju na terenie Jugosławii pociągnęła za sobą olbrzymie szkody.

W ciągu środy poziom Dunaju podniósł się i osiągnął pod Belgradem dotychczas nigdy nie notowaną wysokość 736 cm. ponad stan normalny. Położone w okolicy Belgradu miejscowości i znaczne przetrzymanie pól znajdują się niemal całkowicie pod wodą.

W tych samych warunkach znajdują się niektóre dzielnice Białogrodu. Podobnie przedstawia się sytuacja w położonych nad Dunajem miastach i wsiach jugosłowiańskich. Jedną z dzielnic Nowego Sadu została całkowicie zalana przez wzbierające fale Dunaju, zaś w Vokwarze okazała się potrzeba dokończania mieszkańców śródmieścia i jedynie wyżej położona dzielnica tego miasta nie jest narazie zagrożona przez przybierające fale wody.

Na przedmieściach Belgradu — Zemlin, zawałiło się 30 domów, przyczem 200 domów jest poważnie zagrożonych. W miejscowości Semendria runęło 37 budynków.

Poziom wody na Cisie, Temeszy i Bodze stale się powiększa tak, że istnieje obawa, iż cały teren Banatu niebawem zamieni się w wielkie jezioro.

Wysokość szkód, jakie dotychczas wyrządziła powódź, jest oceniana na 10 miliardów dynarów, która to suma równa się połowie rocznego budżetu państwa. (p.)

Powódź zerwała groble.

Belgrad, 4 kwietnia. Pod Nowym Sadem powódź jednego z dopływów Dunaju zerwała groble, a woda zalała całe osiedle. Dwa tysiące ludzi zostało pozbawionych dachu nad głową, a 34 domy zawałiły się. (p.)

Sytuacja w Indiach coraz poważniejsza.

Ghandi całkowicie utracił zaufanie do Anglii.

(=) Amsterdam, 4 kwietnia. „W obecnej chwili sytuację w Indiach można śmiało porównać do bezczki z prochom, które ktoś bawi się ogniem” — tak oświadczył Raja Gopal Achari, jeden z współpracowników Ghandiego, który bezpośrednio po naradach odbytych ze swym wodzem, powrócił do Madras.

W rozmowie z jednym z dziennikarzy, zwrócił on uwagę na zamieszczony w „Times” artykuł, w którym mowa o sztucznie

przez Anglików stwarzanych nieporozumieniach między muzułmanami a Hinduami. Z treści tego artykułu zdaje się zupełnie jasno wynikać, jakie Anglia ma zamiary. Wszelkie więc wątpliwości co do tego, co kryje w sobie projekt statutu dominialnego dla Indii, obecnie zostały całkowicie rozwiane. W tych warunkach nie można się dziwić, że po takiej zmianie projektu Ghandi całkowicie utracił zaufanie do rządu brytyjskiego i nie wierzy w jego uczciwość. (p.)

Strajk w angielskiej fabryce szkła.

Amsterdam, 4 kwietnia. — W dziennikach angielskich ukazało się ogłoszenie o zapotrzebowaniu 200 robotnic do fabryki

szkła w Gateshead. Gdy kobiety te przybyły pod bramy fabryki, spostrzegły ze zdumieniem, że stoi tam również 200 robotnic. Były to robotnice, które ogłosiły strajk, skutkiem nieuwzględnienia ich żądań podwyżki płac. Między strajkującymi a nowoprzybyłymi robotnicami doszło do spórów i zażół, podobnie jak i wtedy, gdy kilka robotnic, które nie przystąpiły do strajku, opuszczały fabrykę.

Strasliwe rozmiary pożaru w fabryce amunicji w Szkocji.

Amsterdam, 4 kwietnia. — Środowa poranna prasa londyńska przynosi obszerny sprawozdanie z przebiegu strasznego eksplozji, jaka miała miejsce w szkockiej fabryce amunicji, której skutki mają być strasliwe. „Daily Telegraph” pisze otwarcie, że była to olbrzymia eksplozja, skutkiem której wszystkie domy w całym mieście zadziały w posadach. Po wybuchu nastąpił olbrzymi pożar. Część dachów porwana siłą wybuchu, zostały odrzucone o setki metrów od budynków.

Robotnicy sądzili, że chodzi tu o nalot bombowy i dlatego spieszenie udali się do schronów przeciwlotniczych. Z sąsiednich miast przybyły oddziały straży pożarnej na pomoc, a nad miastem zaległa olbrzymia czarna chmura. Niemal wszyscy ludzie, których zdołano uratować z pod gruzów fabryki, doznali poważnych oparzeń i wstrząsu nerwowego.

Morze Czarne może stać się pułapką.

Ostrzeżenie bułgarskich dzienników pod adresem Anglii.

(=) Sofia, 4 kwietnia. Prasa bułgarska w dalszym ciągu z wielką uwagą rozstrząsa możliwość naruszenia neutralności przez Anglię na wodach czarnomorskich.

W związku z tem bułgarski znawca prawa międzynarodowego prof. Genoff, przypomina na łamach dziennika „Zora” o podobnym wypadku wtargnięcia angielskich okrętów wojennych do neutralnego Bosforu za czasów Napoleona w roku 1807. Francja, ówczesny przeciwnik Anglii, zmusiła wówczas flotę brytyjską do natychmiastowego wycofania się, obsadzając na tyłach Anglików Dardanele.

Dziennik „Słowo” stosuje ostrzeżenie wobec Anglików pisząc, że Morze Czarne może dla ewentualnych nieproszonych gości stać się łatwą pułapką i usprawiedliwić swoją ponurą nazwę.

„Pełne pogotowie Włoch”

Uchwały włoskiej rady ministrów.

(=) Rzym, 4 kwietnia. „Tribuna” w swym wydaniu wieczornem określa powzięte przez radę ministrów uchwały w dziedzinie woj-skowej słowami „pełne pogotowie”.

Wszyscy bez wyjątku muszą uznać wielką moralną i praktyczną wagę tych uchwał, które niejako stawiają cały naród włoski pod broń w służbie państwa i narodu. Jeśli więc w ogólnej europejskiej gorączce Włochy Mussoliniego postępują w spokoju w swej owocnej pracy, to oznacza to, że chcą być przygotowane zarówno na polu militarnym, jak i pod względem ideowym na wszelką ewentualność. by w wypadku, gdy zajdzie potrzeba, stworzyć jednolitą armię pod wodzą Mussoliniego. (p.)

ROMAN SZKLARSKI.

Pilotka i miłość

27)

Opatrzność czuwa.

Jeśliby ktoś wąpił w opiekę Opatrzności, to w każdym razie tym, kimś nie byłoby Janusz. Już tyle razy miał sposobność stwierdzenia cudownej opieki, czuwającej nad nim, że i tym razem nie zdiwił się, kiedy powracając do przytomności, znalazł się w namiocie, pod startą koców, a dookoła zobaczył kracących się ludzi. Coprawda przez pewien czas myślał, że znajduje się na drugim świecie, gdyż wśród otaczających go ludzi zauważył Reburna i Trosta, ale przetrzął powieki i wtedy zdał sobie sprawę z rzeczywistości. Zdumienie jego sięgało granic, kiedy z poza pleców Reburna wyłonił się mr. Pillow w swej własnej osobie.

— No, ale nam pan stracha napędził! — zawołał milioner wesoło, kiedy spostrzegł oczy Janusza wpatrzzone ze zdziwieniem w siebie.

— Skąd pan się tutaj wziął?

— A to dłga historia. Najważniejsze jednak, że pan żyje.

— A Nelly?

— Niech pan się już nie obawia. Znajduje się w każdym razie w lepszym stanie, niż pan.

Jakby na potwierdzenie tych słów u wejścia namiotu ukazała się Nelly zdrowa i cała.

— No Johnny! Jak to dobrze, że wreszcie obudziłeś się. Spałeś trzy dni i dwie noce. Myślałam, że już nigdy nie obudzisz się!

Za Nelly wszedł do namiotu jakiś obcy, wysoki pan, który okazał się lekarzem.

Zbadał on szczegółowo Janusza i orzekł, że może on już udać się w drogę powrotną, oczywiście przy zachowaniu wszelkich środków ostrożności. Wyszedłszy z namiotu, co przyszło mu z dużą trudnością, Janusz stwierdził, że zbudowano tu cały obóz ekspedycyjny. Teraz zwijano go jednak z pośpiechem, ładując namioty i sprzęty obozowe na wielkie samochody ciężarowe o gasienicowych płożach.

— Co to ma wszystko znaczyć? — pytał się zdziwiony mr. Pillowa.

— Na wszystko będzie czas, mój drogi, odpowiedział Pillow. — Narazie wyruszamy do portu, a gdy znajdziemy się już na moim jachcie, który czeka na nas, to wówczas będzie czas na opowiadanie.

Janusz znalazł się tedy w wygodnym samochodzie wraz z Nelly i jej ojcem. Pódroż upłynęła szybko. Nie minęły dwie godziny, a samochód dotarł do małego portu rybackiego. U moła stał luksusowy jacht parowy milionera pod parą. Całe towarzystwo udało się na pokład, a robotnicy szybko załadowali bagaż. Gdy już wszystko było gotowe, a okręt z wolna kierował się na pełne morze, Pillow, Nelly i Korsi usiedli w saloniku, poczem Pillow zaczął opowiadać ostatni etap dziwnej przygody.

— Muszę się wam przyznać do małego kłamstwa moim drodzy — zaczął, — ale musicie mi wybaczyć. Swoją drogą nigdy nie przypuszczałem, że sprawa nabierze takiego obrotu i że tak bliscy będziecie mi bezbezpieczeństwa. Ale już miałem dość wrażeń i eskapad Nelly.

— Już się skończyły papcio — przerwała Nelly. — Osiągnęłam swój cel i teraz będę już grzeczną.

— Domyślam się, — odpowiedział Pillow, rzucając wymowne spojrzenie na Nelly a potem na Janusza, — ale nie przeszkadzaj. Otóż postanowiłem położyć kres planom Nelly. Ponieważ wiedziałem, że

moim perswazjom nie ulegnie, a częściowo domyślałem się istotnych powodów działania jej, przeto skonstruowałem misterny plan. Pozornie zgodziłem się na lot Nelly do Europy, ale równocześnie postanowiłem za wszelką cenę namówić mr. Korskigo do udania się z Nelly w drogę. Odpowiednie przygotowanie sztabu pilotów Nelly nie przedstawiało zbyt wielkich trudności. Ci biedni ludzie chętnie zgodzili się na mój plan, gdyż z góry wiedzieli, że zamiar Nelly dotarć do Europy samolotem przerasta jej siły. Postanowiłem tedy, że Nelly wyleci w możliwie najgorszym czasie. Piloti mieli jej pozwolić prowadzić samolot przez jakiś czas, a potem sprytnie odebrać jej kierownicę i zmienić kierunek lotu na Labrador. Tam mieli w z góry ustalonem miejscu wylądować, uszkadzając samolot, a ja miałem dotrzeć do was z pomocą, pozornie przypadkowo i w ostatnim momencie. Początkowo wszystko szło jak z płatka. Nelly nie domyślała się, że jestem inspiratorem wszystkich jej poruszeń. Nawet wtedy, kiedy pan mr. Korsi powiódł pewne podejrzenia, telefonowałem jeszcze do Reburna, ustalając całą taktykę postępowania. Potem niestety plany moje zostały pokrzywowane. Burza, w jaką wpadliście była silniejsza, niż się spodziewałem i samolot wylądował nie tam, gdzieśmy to ustalili. Reburn i Trost spostrzegli się, że znajdują się o kilka kilometrów od portu, uciekli wam w nocy i przybiegli do mnie. Zanim jednak zdołałem zmontować akcje pomocy — wy już wyruszyliście w drogę. Śnieżyca zatarła wasze ślady. Moi ludzie gonili za wami w najrozmaitszych kierunkach, ale nikt nie przypuszczał, że pójdziecie w kierunku północno-wschodnim.

— Sądziłem, że jesteście na Grenlandji... przerwał Korsi.

— Tak, to już wiem. Wpadłem w czarną rozpacz, kiedy stwierdziłem, jak daleko

sprawy posunęły się. Na szczęście znalazł się wasz obóz z ostatniego dnia. Teraz ludzie biegli już na wysięgi, ale nie zdążyli was wcześniej odnaleźć. Gdy dotarli do was — obydwójecie byliście już wyczerpani i nieprzytomni. W każdym razie jestem panu mr. Korsi mocno zobowiązany i przepraszam pana, że naraziłem go na tak wielkie trudy.

— Nie przyjmuję żadnych przeprosin. Spełniłem swój obowiązek, a pozatem...

— Co pozatem?

— Nie wiem, czy wobec wytworzonej sytuacji mogę o tem mówić.

— Śmiało. Niech pan mówi. Teraz, kiedy Nelly jest cała i zdrowa, i mam nadzieję, że została uleczona ze swej manji, jestem już spokojny.

— No więc dobrze. Otóż chciałem panu powiedzieć, że kocham miss Nelly i chcę się z nią ożenić. Ponieważ przypuszczam, że pan będzie sądził, iż mam apetyt tylko na jej posag, więc zgóry mówię, że jestem w stanie utrzymać swoją żonę i nie potrzebuję jej posagu.

— Ależ pan przesadnie ambitny. Wiedziałem o tem, że pan kocha Nelly i o tem, że Nelly kocha pana. Nie marzyłem o niczem innym, jak tylko o tem, abyście narazie doszli do porozumienia. A teraz macie moje przyzwolenie i błogosławieństwo. Oddając Nelly w pańskie ręce jestem zupełnie o nią spokojny. Wiem, że pan jest w stanie dać jej szczęście, a to jest najważniejsze.

Nelly poczerwieniała pod wpływem słów ojca. Wstyd jej trochę było, że ojciec przejrzał jej całą misterną grę, zła była trochę na to, że nie brał poważnie jej ambicji. Wszystko to jednak odgrywało teraz drugorzędą rolę. Miała swego Janusza przy sobie i to było najważniejsze. Podała mu obydwie dłonie, które Janusz z miłością ucałował.

(Dok. nastąpi).

Jaki jest wiek dynastyj.

Cesarz Japonji w stroju narodowym.

W całej Japonji odbywają się w dniu 11 lutego wielkie uroczystości w związku z największym świętem japońskim, jakim jest rocznica wstąpienia na tron antenata domu cesarskiego cesarza Dżimmu. Jak wiadomo, historia rodziny cesarskiej najściślej złączona jest z historją Japonji i jej religją. Legendarny przodek obecnego cesarza miał żyć w r. 660 przed erą chrześcijańską, a jego 124 z kolei następcą jest obecny cesarz Hirohito. Dom cesarski Japonji uchodzi ogólnie za najstarszą dynastję, jest to jednak omyłka, gdyż genealogja tej rodziny została kilkakrotnie przerywana przez wygaśnięcie tej rodziny. Istnieje natomiast w Japonji

system adoptacji,

stosowany nie tylko w domu panującym, ale też u zwykłych poddanych J. C. Mości. Dzięki tej właśnie adoptacji dokonywanej wobec krewnych, panuje „de nomine“ ta sama dynastja co przed wiekami.

Warto przypomnieć wiek dynastji europejskich i pozaeuropejskich, co do których istnieją nieraz mylne zupełnie poglądy. Jeżeli chodzi o najstarszą naprawdę dynastję świata, to można by uważać za nią eksdynastję abisyńską, która, według legendy zresztą,

ma pochodzić po królu Salomonie i królowej Saby.

Miała być ona władczynią Abisynji, z rezydencją w Aksum albo Soba, (stad jej nazwisko), zbudowaną między Białym a Błękitnym Nilem. Jej syn Salomon, później Menelik I. został jakoby wychowany na dworze swego ojca Salomona, króla żydowskiego i wracając do Abisynji, zabrał ze sobą większą ilość Żydów, którzy osiedlili się następnie w Etyopji. Z powodu rozdzielenia Abisynji na liczne samodzielne królestwa, jak Szoa, Tigre i t. d., trudno dzisiaj dociec właściwego pochodzenia b. dynastji abisyńskiej, której przodek Salomon pozostanie poeciścią, w tym wypadku, legendarną. Również omyłką jest uważać

dynastję chińską za najstarszą na świecie:

panuje ona od 300 zaledwie lat, pochodzi z Mandżurji. W roku 1637, a więc dokładnie trzystatrzynaście lat temu zawiązała ona dzisiejsze Chiny, zdetronizowała dynastję Ming i zawiadnęła krajem. Obecny cesarz Mandżurji Pu-Yi, panujący w Mandżukuo utracił tron chiński w r. 1912.

Hirohito w stroju turystycznym.

Przechodząc z kolei do dynastji europejskich, za

najdawniejszą należy uważać b. dom panujący francuski,

który wywodzi się od Wittykinda, przywódcy Germanów. Żył on w r. 772, padł zaś w potyczce przeciw księciu Szwabji w r. 807. Synem jego był Robert Mocny, któremu cesarz Karol Ływy powierzył obronę marchji andegawskiej (Anjou), przeciw łupieżcom normandzkiej. W r. 861 otrzymał hrabstwo Paryża, oraz wiele innych ziem i poległ w bitwie pod Brissartem w r. 866. Za właściwego protoplastę domu królewskiego uważa się Hugona, zwanego Capet, czyli Głowa, (od łac. caput). On to został jako pierwszy obwołany królem w r. 987 w Noyon, a namaszczone w Reims, które od tego czasu pozostało stolicą królewską Francji. Kapetyngowie od liennych dziedziców przybierali nazwiska Anjou, Bourbon, Valois, Auvergne i t. d. W ciągu swej 1200-letniej historii wydali kilkudziesięciu monarchów, a między innymi dali i Polsce króla Ludwika Andegawskiego, który panował od r. 1370 do 1382, siostrzeńca Kazimierza W. Drugiego monarcha z tego domu na tronie polskim, to Henryk de Valois, 1573–1574.

Równą rolę jak Kapetyngowie odegrali Habsburgowie. Pierwszym znanym przodkiem ich to Guntram Bogaty, żyjący w r. 952. Piastując od XIII w. nieprzerwanie prawie godność cesarzy Świętego Państwa Rzymskiego, wygasają Habsburgowie z Marią Teresą, małżonką ks. Franciszka lotaryńskiego, którego ród również sięga IX wieku. Pierwszym znanym przodkiem z tego domu, jest Richwin, hrabia Verdun, 883, a już synowie jego są książętami lotaryńskimi.

Również dom królewski saski, biorący nazwisko z zamku Wettin, kupionego w XII w., należy do bardzo starych dynastji, występując już w r. 913 z Tialmarem i hr. Dodo. Jeżeli chodzi o czasy współczesne, to dynastja ta najwięcej posiada tronów, bo poza pięcioma tronami książęcimi i królewskim w Niemczech (do roku 1918)

reprezentanci jej panują w Anglii, Belgji, Bułgarji.

Hohenzollernowie, którzy, jak wiadomo,

Ks. regent Paweł.

zanim zostali królami pruskimi w r. 1701, a następnie cesarzami zjednoczonych Niemiec w r. 1870, byli margrabiami brandenburskimi, panując obecnie tylko w Rumunji, od r. 1866. Dynastja ta należy również do starożytnych, pierwszym znanym protoplastą jest Burchard de Zolierin w r. 1661, a zamek ich rodzinny leży w Szwabji. Poza Prusami panowały katolickie linje tej rodziny na dwóch małych księstwach, tj. Hohenzollern-Hechingen i Hohenzollern-Sigmaringen. Inne panujące dawne domy niemieckie jak Wittelsbachowie (Bawaria), Zähringenowie (Baden), Württembergowie, Waldeckowie itd. pochodzą z X do XII wieku.

Fragmęnt stolicy Japonji z lotu ptaka.

Jeżeli chodzi o Polskę to pierwsza dynastja Piastów, sięgała zapewne VIII wieku, gdyż z chwilą, gdy Mieczysław I. jako pierwszy historyczny monarcha objął rząd, rodzina jego miała, według wszelkiego prawdopodobieństwa, już wiek lub dwa dynastyczne przeszłości. Następna polska dynastja Jagiellonowie sięga XIII w., a pierwszym panującym z tej rodziny był Lutuwer, ojciec Gedymina. Batorowie, możny dom siedmiogrodzki, po raz pierwszy zjawia się w historii Węgier w r. 1055 z Witem, pochodzącym z rodu Gutkeled, który później w jednej linii nazwał się Bathory. Sobiescy ukazują się w aktach ok. r. 1450 z Mikołajem Sobieskim, panem na Sobieszynie, Radoryżu, Łędzisz itd., natomiast Leszczyńscy w końcu XIV wieku z Stefanem z Karnina, którego syn Rafał pisze się już na Lesznie. Jego potomek Rafał II zostaje mianowany od cesarza rzymskiego hrabią na Lesznie, 1473 r. Poniatowscy znani są dopiero od XV wieku i nie grali nigdy większej roli w polskiej historii.

Jakież są jednak

najmłodsze domy panujące,

skorośmy już poznali najstarsze? Otóż do nich zaliczyć wypada dom królewski szwedzki, Bernadottów, panujący tam od r. 1818, a pochodzący po marszałku napoleońskim Janie, ur. w Pau 1763, późniejszym księciu de Pontecorvo (1806), który wywodził się z drobnej szlachty południowo-francuskiej. Młoda jest również dynastja jugosłowiańska, jakkolwiek losy jej ściśle związane są z historją kraju: Jerzy Petrowicz, zwany Czarnym Jerzym z tu-recka Kara Gjorgja, zamożny chłop serbski, ur. 1762 w miejscowości Kragujewac, staje się bohaterem narodowym, hospodarem Serbji 1804 do 1813 r. Syn jego Aleksander I zostaje wybrany księciem serbskim, a jego prawnukiem jest obecnie panujący młody król Piotr II. Również Albania, która jak wiadomo przed wojną światową otrzymała jako panującego księcia niemieckiego Wilhelma von Wied, pozostawała pod rządami młodej dynastji. Jej król Zogu I jako prezydent republiki albańskiej Ahmed Zogu wywodzi swą rodzinę od bohatera albańskiego Jerzego Kastrjoty Skarderbega, który walczył z Turkami w XV wieku, tworząc niezależne królestwo. Tak przedstawia się wiek i pochodzenie najważniejszych domów panujących w Europie.

Xz.

Kang-Teh-Pu, cesarz Mandżurji.

Nowoczesny statek-cysterna.

Z najwyższym podziwem spotkał się w portach, do których dobił podczas swej pierwszej podróży, nowoczesny statek-cysterna „San Jorge“, wybudowany przez stocznia Blom-Voss'a w Hamburgu dla pewnej argentyńskiej stoczni w Buenos Aires. Wspomniany statek handlowy, ma również możność zabrania kilkudziesięciu pasażerów, bowiem zaopatrzonego został w najbardziej nowoczesne urządzenia radjowe. I tak posiada pierwszorzędne aparaty nadawcze, odbiorcze — specjalny aparat na długie i specjalny na krótkie fale — oraz urządzenie nadawczo-kierunkowe, wybudowane przez Telefunken, a mające na celu i umożliwiające w łatwy sposób każdorazowo stwierdzenie dokładnego miejsca położenia statku, zaś telefunknowski samoczynny przyrząd alarmo-

wy umożliwia pewny odbiór każdego wołania na pomoc pod znakiem S. O. S.

Nowoczesne urządzenia na mostku komandorskim „San Jorge“ jest jedyne w swoim rodzaju, a przede wszystkim bardzo praktyczne. Przy pomocy tego urządzenia kapitan statku każdego czasu może przestać rozkazy i podać wiadomości. Oczywiście nie brak na tym nowoczesnym statku-cysternie urządzenia umożliwiającego słuchania muzyki w różnych miejscach, gdyż 7 głośników rozlokowano w pokoju mieszkalnym kapitana, w kabinie oficerskiej i dla załogi, jak i w palarni, oraz w jadalni. W ten sposób pasażerowie statku „San Jorge“ jadącego jako statek cysterna korzystać mogą z wszelkich wygod, jakie spotyka się na wielkich statkach pasażerskich.

WESOLY KACIK.

BRACISZKOWIE PRZY STOLE.

— Jeżeli zjesz swoją zupę, to cię zbije.
— Dlaczego?
— Ponieważ i ja także dostanę w skórę, jeśli nie zjem swej zupy.

TEŻ POWÓD.

Dwie stare panny rozmawiają:
— Moi sąsiedzi, świeżo pobrani, nie dają mi spać całą noc; to wstętnie.
— Tak hałasują?
— Nie, ale muszę całą noc trzymać ucho przy ścianie.

SKRUSZONY.

Sędzia: Zabijeś własnego ojca! Co ma oskarżony na swoją obronę?
Ojciec: Panie przewodniczący, ja już tego nigdy w życiu nie zrobię więcej.

SZEF.

— Pan znowu śpi!
— Nie.
— Naturalnie, gdzieżby się pan przyznał.

MIEDZY MAŁŻONKAMI.

— We środe przyjdzie do nas na obiad Wyjadalski.
— Ależ mężulku, ty przecież nie cierpisz go, a prócz tego we środe ja sama gotuję.
— Właśnie dlatego.

SMACZNE.

— Kelner! Dostałem kanapkę z kielbasą, zamiast kanapki z serem.
— Można wymienić.
— Kiedy już nadgrzyłem.
— Nie szkodzi, kanapka z serem także nadgrzyżona.

PRZYZORY.

— Czemu chowasz swój parasol pod kanapę? Czy boisz się, żeby ci go nie ukradli?
— Nie, ale boję się, żeby go nie rozpoznali.

ŚRODEK NA ŁYSINE.

— Co mi pan radzi użyć przeciw łysinie?
— A czy pan próbował już peruki?

Jedyna polityka Portugalji — neutralność.

Lizbona, w kwietniu.

Z chwila wybuchu obecnej wojny Portugalja ogłosiła swoją neutralność, a w ciągu ostatnich miesięcy dokładała wszelkich starań, aby neutralność tę zachować. Nie jest to tak łatwym zadaniem, jakby się wydawało, gdyż Anglii bardzo zależy na tem, aby Portugalja także i obecnie, podobnie, jak podczas wojny światowej, stała do dyspozycji i walczyła w obronie hegemonji Anglików. Położenie zaś Portugalji nad Oceanem Atlantykiem jest tego rodzaju, że posiadanie jej wybrzeża byłoby powitanie przez Anglików ze względów strategicznych z wielką radością.

Możemy więc przyznać rację dawnemu dyplomacie Augustowi de Castro, który przed niedawnym czasem napisał doniosły artykuł dla lizbońskiego dziennika „Diário de Notícias”, w którym zaznaczył, że „wydarzenia europejskie nadają zagranicznej polityce Portugalji i dziełu Salazara tego rodzaju znaczenie, iż wybiega ono znacznie poza granice państwa i znajduje głośne echo w całym świecie. Dzisiejsza Portugalja

nie ma najmniejszego interesu mieszać się do obecnej wojny

i Oliveira Salazar, prezes rady ministrów i „mocny człowiek” Portugalji, podkreślił to niedawno z całym naciskiem. Dał on wyraźnie do poznania zarówno swemu ludowi, jak i Anglikom, którzy tak chętnie zmieniliby kurs polityki portugalskiej, że należy zrezygnować z wojennej roli Portugalji, choć ta podczas wojny światowej stała po stronie mocarstw zachodnich. Wspominając dzieje z przed 25 laty zapowiedział szef rządu portugalskiego do trzyletniego rozstrzygnięcia swego narodu, dla którego udział w wojnie światowej był wielkim dramatem. Dramat ten nie tylko nie przyniósł Portugalji żadnych korzyści, ale przyniósł, kasztował wiele ofiar.

Demokratyczny szef rządu przed 35 laty Alfonso Costa, który uległ wybitnie obcym wpływom, obiecał Francji i Anglii dostarczenie 50 tysięcy żołnierzy portugalskich. Ponieważ rzecz prosta dzieł Portugalczycy nie objawiali braku ochoty do walczenia w obronie interesów obcych mocarstw, przez zastawienie korpusu ekspedycyjnego doszło do skutku z wielkimi trudnościami pod silnym naciskiem Anglików. Doszło przytem nierzadko do zażółce i nieporozumień, zwłaszcza gdy Costa wygłaszał przemówienie, sygnały odpływających na front żołnierzy. Wówczas, niż polowa żołnierzy portugalskich nie powróciła z wojny do domu.

Od tego jednak czasu w Portugalji nastąpiły wielkie zmiany. Miał okres, w którym rozmaite partie wzajemnie się zwalczały, przytem królowi groziła całkowita upadłość i bankructwo. Nadszedł okres dyktatury generała Carmonasa, po którym teke ministra skarbu z nieograniczonemi pełnomoctwami otrzymał obecny prezydent Oliveira Salazar. Było to w r. 1926. W r. 1926 Salazar ogłosił program nowego państwa, a w r. 1932 stał się szefem rządu.

Z nowego państwa, które tonęło w rewolucjach i długich uciążliwych Salazar państwo, opierające się na mocnych podsta-

wach, a przytem całkowicie wolne od długów. Do stanu tego przyczynił się talent Salazara, który z zawodu był profesorem ekonomii.

Mądra polityka spokojnego gospodarczego rozwoju była konsekwentnie stosowana w Lizbonie. Ta nowa Portugalja naturalnie nie ma najmniejszego interesu w tem, aby spokojna rozbudowę przerywać jakąś awanturą wojenną i niszczyć dorobek wielu lat. Neutralność odpowiada więc całkowicie polityce realizmu i interesom państwa.

Niedawno temu Oliveira Salazar w apokryficznie potwierdził tę zasadę neutralności, przytem wypowiedział

kilka mocnych zdań pod adresem wewnętrznych i zewnętrznych wrogów kraju. Wspomniał on, jak to już zaznaczyliśmy, że „Portugalja już w poprzedniej wojnie zapłaciła krwią swój udział” i, że „osądziła tych, którzy wciągnęli ją do wojny, jako wrogów ojczyzny”.

W czasie wojny światowej Portugalja złożyła swoją ofiarę na ołtarzu obcych interesów,

nie otrzymując w zamian ani słowa

podziękowań, ani też jakichkolwiek korzyści. Gdyby Portugalja wzięła udział w obecnej wojnie, to jasnym jest, że i z tej wojny wyszłaby z pustymi rękami. Dlatego też Salazar oświadczył swoim rodakom, że jedynym celem polityki portugalskiej może być „praca wszystkich Portugalczyków

Premier Teleki przed parlamentem.

Budapeszt, 4 kwietnia. Na czwartek została zwołana specjalne zebranie komisji spraw zagranicznych węgierskiego parlamentu. Na sebraniu tem premier hr. Teleki wygłosił sprawozdanie ze swej podróży do Włoch. (p)

Ambasador Anglii u prezydenta Turcji.

Istanbul, 4 kwietnia. Jak donosi Reuter, we wtorek wieczorem odbył prezydent Turcji Inönü półgodzinne rozmowę z ambasadorem Anglii. Rozmowa odbyła się w obecności tureckiego ministra spraw zagranicznych. (p)

Pertraktacje fińsko-norweskie w sprawie kolei.

Sztokholm, 4 kwietnia. — Norweski dziennik „Arbeiderbladet” przynosi wiadomość z Helsinek, według której w stolicy Finlandji toczą się obecnie pertraktacje między przedstawicielami Norwegji i Finlandji w sprawie wybudowania nowej magistrali kolejowej. Istnieje plan wybudowania dwutorowej linii kolejowej, łączącej

między utrzymaniem absolutnej neutralności i bronią tej neutralności za wszelką cenę.

Słowa Salazara, dotyczące wewnętrznych i zewnętrznych wrogów państwa stanowią jednak potwierdzenie, że niektóre czynności zarówno krajowe, jak i zagraniczne usiłują przeciwstawić się interesom państwa. I rzeczywiście Anglija rozwija u siebie propagandę, która nie wzdryga się przed naciskiem wszelkiego rodzaju, aby tylko urabiać opinię publiczną i skierować ją na tory zastosowania się do poleceń masonsko-liberalnych.

Postępując drogą okreśną, Anglija dąży do obalenia rządu, aby później położyć na niej igraszkę w swych rękach i skłonić ją do udziału w wojnie po swej stronie. Przeciwnie tym intrygantom i wrogom państwa zastosuje rząd, jak to oświadczył Salazar, bardzo surowe metody. „Niepokale i rewolucja raz na zawsze zniknęły z naszego kraju. Nowa Portugalja wystąpi przeciwko tym, którzy mimo wszystko usiłują łowić ryby w mętnej wodzie i chcą służyć obcym mocarstwom”.

Rząd Salazara, który w ciągu ostatnich lat sprostał wielu trudnym zadaniom i oparował wszelkie antypaństwowe elementy, wykazuje zapewne także i w przyszłości swoją siłę oraz energję. Zachowanie neutralności jest jedyną polityką, która odpowiada interesom kraju, a rząd Salazara nie dopuści w żaden sposób, aby Portugalja miała od tej polityki odstąpić.

fińską miejscowość Kemi z norweskim portem Skibotn, aby w ten sposób udeścił port ten dla północnej części Finlandji i jej przemysłu.

Początkowo Finowie zastanawiali się, czy należy poświęcić większą uwagę rozbudowie norweskiego portu Narvik. Obecnie plan ten został zaniechany, gdyż użycie portu w Narvik wymagałoby tranzytu towarów norweskich nietylko przez Norwegję, ale także przez Szwecję.

Nawiązanie bezpośredniego połączenia między Kemi a Skibotn posiadać będzie także doniosłe znaczenie i dla handlu rosyjskiego, gdyż, jak wiadomo, Kemi ma być połączone nową linią kolejową z Saalą, znajdującą się na terenie Rosji.

Wielki deficyt w budżecie Stanów Zjednoczonych.

(=) Waszyngton, 4 kwietnia. Z końcem marca b. r. zamknął amerykański skarb państwa swoje wydatki budżetowe za okres 9 miesięcy poważnym deficytem, wynoszącym 2,718 milionów dolarów, który to deficyt w tym samym okresie ub. roku gospodarczego wynosił 2,274 milionów dolarów.

Łącznie więc zadłużenie skarbu państwa podniosło się z 39,083 milionów dolarów, na 42,540 milionów dolarów. (p)

Ciekawostki z dworu wschodniego władcy.

Sultan Johoru i jego angielska małżonka.

Zdarza się nieraz, że różni władcy wschodni, a zwłaszcza maharadze nie żenią się z Angielkami. Te małżeństwa mieszane są nawet bardzo popierane przez angielskie, gdyż w ten sposób zyskują Anglii wpływ na prywatne życie hinduskich potentatów.

W roku 1930 ożenił się sir Ibrahim, sultan Johoru, będącego jednym z licznych państw malajskich o rozległości 7600 mil kw. z panią Heleną Wilson, pochodzącą z Glasgow. Była ona żoną dra Williama Wilsona, lekarza, z którym się rozwiodła. Ceremonja ślubna odbyła się najpierw przed urzędnikiem stanu cywilnego w Londynie, a następnie według rytuału muzułmańskiego w meczecie.

Choć dziwaczne to małżeństwo od samego początku nie było szczęśliwe: jakkolwiek sultan jest człowiekiem bardzo bogatym, posiada wspaniałą willę w Singaporze, oraz pałac w Johore Bahru, a przedewszystkiem jest władcą ograniczonym jedynie przez wpływy holenderskie, to jednak nie wzbudził ten sześćdziesięcioletni egzotyczny władca prawdziwej miłości u przystojnej pani Wilson.

Punktem wyjścia ich kłótni było zamieszanie sultana do łajdaków,

których on nie znosił. Przez kilka lat podróżowali po świecie, a wkońcu doszło do ostatecznego zerwania.

Zgodnie ze swyczajami miejscowymi zawal kilka lat temu sultan swoją żonę i wobec świadków rzekł do niej trzykrotnie:

talak, t. zn. odejdz.

Rada państwa Johoru wzięła pod uwagę kłopoty małżeńskie sultana i wprowadziła nową ustawę rozwodową.

W ten sposób skończyła się błyskotliwa, ale krótka karjera pani Wilson, której mąż przez długie lata był lekarzem w Johorze i w tym czasie uproszony został przez sultana, aby rozwiedł się z żoną, z którą on zamierza się ożenić. Sultan, który posiada poza tą żoną kilka innych żon malajskich zrezygnował z tronu, który przekazał swojemu najstarszemu synowi, a b. pani Wilson zachowała tytuł lady Helen Ibrahim.

ODWAGA FILOSSENEA.

Dionizjusz, władca Syrakuz, był wybitnym wodzem, a poehlebiał sobie, że jest jeszcze doskonałym poetą. Jeżeli ktoś był przeciwnego zdania, narażał się na niełaskę.

Pewnego razu Dionizjusz przeczytał jeden ze swoich utworów sławnemu wówczas poecie Filosseniowi. Ten niewiele zastanawiając się, nie zataił prawdy i powiedział, że poemat niewiele wart. Dionizjusz oburzył się i kazał zaprowadzić Filossena do więzienia. Na usilne prośby dworzan kazał Dionizjusz uwolnić więźnia i na dowód przebaczenia zaprosił go na wspaniałą ucztę. W czasie uczyty odezwał jeden ze swoich utworów, który uważał za najlepszy.

— No, panie poeto! Cóż mi powiesz o tej pracy — zwrócił się Dionizjusz do Filossena.

Zdarzenie, jakie miało miejsce dnia poprzedniego było wprowadzie dobrą nauką dla Filossena, jednak nie chcąc się mijać z prawdą, zamiast odpowiedzieć, wstał, obrócił się do straży i rzekł:

— Zaprowadźcie mnie do więzienia!

PAMIĘTNIK dawnych czasów

W całym Miechowskim powiecie znany był z wszelkich „krotkowi” imoi pan Stanisław Tarka-Tarnowicz, szlachetnie starej daty, właściciel dużego majątku ziemskiego. „Jeżeli chcecie się dobrze zabawić — mówiono w okolicznych dworach, to jedź do Stasia. Istotnie, przywilej ten posiadał imoi pan Tarka-Tarnowicz, bowiem umiał on gości wybornie bawić, zawsze wymyślał jakąś niezwykłą atrakcję, sypał jak z rękawa przeróżnemi kawałkami i anegdotami, rozśmieszając swych gości do łez. Przytem piwniczka u pana Tarki-Tarnowicza obfitowała w przeróżne dobre winka, kuchnia zaś, jak się to mówi, „paluszek liła”.

Nad całą kulinarną stroną domu czuwał jedynie i wyłącznie imoi pan Tarka-Tarnowicz, z czego znała jego małżonka ogromnie była rada, poświęcając wolny czas na medytację spraw duszy, gdy tymczasem pan małżonek czuwał nad toładkiem. Gospodarz to był pierwszej klasy, każda łuka w piwnicy, czy w szpiarni popieszcznie zapelniał, nihy wyłom w karanych szeregach poległego wojska. Pan Tarka-Tarnowicz kochał jak dziecko wszystkich ludzi na świecie, z wyjątkiem żydów. Do tych ostatnich w żadnym sposobie nie mógł się przekonać i nierzad płał im figle, ale także nieśmiało, ot na przykład. Jednego pan Staś „brekiem” do miasteczka, tuż w aleji, która miała dobre dwa kilometry długości, widzi żydka dźwigającego ciężki wór na plecach, kazał woźnicy stanąć i pyta:

— Ty pejsaty, powiedzno dokąd z tym worem idziesz?

— Ny, jasnie panie, ja do miasteczka z towarami.

— No to rzucaj wór na „brek” i siadaj pokraczna duszo, to cię podwiozę.

Żydek rzucił wór, jak mu kazano, poczem sam zaczął się na wózek gramolić, w tem konia smagające batem ruszyły z kopyta, pan Staś nabyto pilnie patrzył przed siebie, gdy tymczasem żydek trzymając się kurezowe tyłu wozu, w ładnym sposobie nie mógł się nań wydostać, zmuszony był zatem biec za brekiem. Na końcu aleji, pan Staś się oglądął i zdziwiony nabyto widzi, że żydka niema na wózku. „A peiakrew, a gdzież ta pokraczna dusza się podziała?” A pokraczna dusza ziajała, zdyszana biegnąc za wózkiem o paręset kroków w tyle. „Waluś, dziecko, — rzekł do woźnicy — stajno, zaczekamy na tego gamonia, peiakrew, — gniewał się pan Staś, gdy wreszcie żydek zrównał się z nim. — Ja przez ciebie, gotówem się spóźnić, siadaj zaraz, bo się spóźni! Tym razem żydek o maloca byłby się dostał pod wózek, lecz znówu konie znagła ruszyły i żydek plakiem padł na ziemię, zerwał się wszakże i pomimo ogromnego zmęczenia znów poczał bieć za „brekiem”. Przed wjazdem do miasteczka, pan Staś zauważył:

— A peiakrew, Waluś spójrzno, żydka niema! Po chwili dopiero zobaczyli go biegnącego środkiem gościnca. Poczekali przeto na niego. Gdy się zrównał z nim, pan Staś z oburzeniem wyrzucił mu wózek z „breka”.

— Peisaczno, peiakrew, złoślił się — przez ciebie cały dzień będę miał zepsuty.

— Ny Jasnie Panie, wyksztusił żydka: za to ja o całą godzinę będę wcześniej na jarmarku.

Jeden jedyny raz w życiu, zdarzyło się panu Tarcie-Tarnowiczowi, że prośbę pewnego żydka zaaprobował. A było to tak. Pewnego razu przyszło do pałacu trzech żydów z prośbą, ażeby im pan Tarnowicz sprzedał pszenicy. Dobrze, rzekł tenże, — sprzedam wam peisaczno zatrącone, ale jak mi odpowiecie, czego używacie idąc z potrzebą?

— Ny, Jasnie Panie, rzekł pierwszy: Ja sse wstidze rowiedzieć...

— Mów hultajno jeden jak się pytam,

— Papiaru.

— O ty pejsaczno zatrącony, huknął pan Tarnowicz: to ja papiaru używam do zapakowania chleba, na papierze piszę, a ty taki, owaki!

— Waluś — zawołał na sługo — jazda a nim!

I ani się żydek epostrzeził, kiedy za drzwi wybiegł.

— A ty — zwrócił się do drugiego — czego używasz?

— Jasnie Panie — Pana za przepraszaniem takie się kawały trzymają, że ja nie wiem, czy mam powiedzieć prawdę?

— Gadał, pókim dobry.

— Ja... paluszek...

— O pejsaczno przebrzydły, to ty śmiesz za kłamek a moich drzwij chwytąć, to ty śmiesz mi rękę podawać, Waluś, bierz go! I biedny żydek znalazł się na dworze, jak poprzedni.

— No a ty? — zapytał Tarnowicz trzeciego żydka.

— Ja, Jasnie Panie nie używam ani tego, ani tamtego, bo po co? jak się wisuży to się wykruży!

— Sto diabłów zjadłeś, ucieszył się pan Tarnowicz, to ci się naprawdę udało! — mów, ile chcesz, abym ci sprzedał pszenicy!

— Wagon bym też wziął — rzekł pokornie żydek, ale już niech tak będzie jak Jasnie Pan postanowił. I ku zdziwieniu obu wyrzuconych żydów, ten trzeci kupił cały wagon pszenicy.

Pan Tarko Tarnowicz miał jedynaczkę, której ślub został wyznaczony na 12 czerwca. Już parę dni przedtem zjechało do pałacu mnóstwo gości. Wydarzenie to było ewenementem w okolicy, nie bowiem dziwnego, że już na kilka dni przedtem rezerwowane sobie w miechowskim kościełku miejsce. W dniu ślubu, kościółek tenal w powodzi światła i kwiecia, od samego wielkiego ołtarza aż do gościnia rozciągnięty czerwony wspaniały chodnik. Leżąc plażą całej ceremonji stali się wszelkiego rodzaju dziady i babki odpustowe bez róg, kulawe, bezknie, ślepe i powykręcane. Przywiedowało to Bóg wie z jakich krańców świata, obsiadło bokami ów czerwony dywan od samego kościółka aż do gościnia i żadna siła miejscowa nie była w stanie wyrugować ich stamtąd. Natrętne błaganie o jalmużnę zgłaszały miejscowy chór tak starannie przygotowany przez miejscowego organistę. Pieniąż się tenże, ale trudno. Po ceremonji ślubnej, kiedy już wszyscy wsiadli do powozów, pan Tarka Tarnowicz zwrócił się do ewych dziadów i rzekł: przyjdzie wszystkie, ilu was tu jest dziś o godzinie piątej do pałacu. W gromadzie dziadów podniósł się niebawem odruch zadowolenia, przestali skamlać, tusząc, że w pałacu spadnie na nich lawina srebrniaków, rozpięchali się tedy, jak chmura gradowa wśród miasteczka. — Ksiądz proboszcz słyszał to zaproszenie i westchnął w duszy: żęhy też tym razem Pan Bóg dobrym kawalem natchnął pana Tarnowicza, bowiem te dziady zawsze mu się dawały we znaki i ani rusz nie na to

Kronika krakowska.

Jak ostrzec się przed doliniarzem?

O praktykach kieszonkowców wielkomicjskich.

Kraków, w kwietniu.

„Wstrząsać się złodziei!” — Napisy takie często rzucają się w oczy w bankach, poczekalniach kolejowych i teatralnych, w tramwajach, autobusach i na miejscach publicznych. Kiedy wzrok nasz padnie na takie ostrzeżenie, mimowoli trwożliwie rozglądną się dokoła, a niejednokrotnie sprawdzamy, czy też nasz portfel lub zegarek znajduje się jeszcze w kieszeniach. Doświadczenie jednak uczy, że napisy i ostrzeżenia nie wiele pomagają, jeżeli nie wiemy, w jaki sposób mamy się wystrzeżać złodziei, jeżeli nie znamy ich sztuczek i różnorodnych pomysłowych sposobów działania. Żeby zwalczyć wroga, trzeba go dobrze poznać — powiada przysłowie.

A złodziei kieszonkowych kręci się obecnie mnóstwo po ulicach i placach miasta. Ofiarami ich pada przedewszystkiem ludność wiejska, zjeżdżająca tu w dniu targów.

Walka z panoszącą się i zataczającą coraz szersze kręgi plagą kradzieży, powinna być dziełem osób zainteresowanych, nie tylko władz bezpieczeństwa. Stare przysłowie mówi: „Okazja robi złodzieja”; i słusznie, ponieważ, jak nas uczy doświadczenie, nieostrożność ze strony poszkodowanych jest w większej części wypadków bezpośrednim powodem kradzieży.

Należy uprzytomnić sobie, iż życie duchowe człowieka składa się z impulsów i hamulców, między którymi trwa walka. Impulsy są często nieświadome i idą przeważnie

w kierunku osiągnięcia jak największych korzyści,

np. materialnych. Z impulsami walczyć hamulce, wynikające bądź ze źródeł religijno-moralnych, bądź też z racjonalnych. Np. jest mi zimno i impuls każe mi ukraść piękne futro, wieszając w korytarzu czy przedpokojem. Odrywają się hamulce, albo etyczne, który mówią: „Nie kradnij, bo kradzież jest grzechem i czynem sprzecznym z ogólnymi zasadami współżycia ludzkiego”, albo praktyczne, który mówi znowu: „Ukradniesz, będziesz złapany i powędrujesz do więzienia na kilka miesięcy lub kilka lat”.

Z tego przykładu widzimy, że w walce profilaktycznej z kradzieżą, jak wogóle z przestępstwem, należy albo wzmacniać hamulce, albo też osłabiać impulsy antyspołeczne i antyetyczne. Równocześnie z osłabieniem impulsów nieetycznych należy unikać takich czynów, któreby mogły impulsy te drażnić i wzmacniać.

Każdy wykwalifikowany złodziej kieszonkowy, czyli doliniarz (nazwa ta pochodzi od kieszeni, która w języku złodziejskim zwie się „dolina”), posiada wąską, cienką dłoń i gibkie palce; bardziej uważa on na subtelność swych rąk, aniżeli na jedną piękną kobietę. Ręce te względnie palce potrafią się wśród sprzyjających okoliczności zagłębić delikatnie do cudzych kieszeni. Zanim się spostrzeżesz człowieku, że ci

pugilares z kieszeni wyjął —

złodziejaszek już daleko. Gdy pugilares jest schowany w kieszeniach wewnętrznych, przecina kieszonkowiec w odpowied-

niem miejscu ubranie żyłką do golenia. Do obcinania łańcuszków od zegarków używa małych obiegów tnących, lub nożyczek bardzo krótkich.

Ważną rzeczą przy okradaniu jest odwrócenie uwagi upatrzonej ofiary. Zbiegowisko zwykle, czy też sztucznie wywołane, spełnia tu znakomicie swoje zadanie. Poza to kieszonkowiec kradnie zawsze tylko wtedy, gdy na ulicy dzieje się coś ciekawego, interesującego wszystkich, gdy ofiara jego dozna jakiegoś wstrząsu. Tylko w ścisłym związku z tym zadaniem. W wielkich miastach byłe wydarzenia wywołuje zbiegowisko, którym kieszonkowiec nie gardzi i okrada momentalnie najbliższego, zagonionego człowieka.

Zwykle udają się kieszonkowcy na łowy we dwóch, nawet we trzech. Najczęściej operują i przedmiot upolowany oddaje natychmiast pomocnikowi. W razie „przykrycia” (wyłapania przez policjanta), upuszcza przedmiot na ziemię i nogą podsuwa towarzyszowi, który podniósłszy go z ziemi niezauważnie, stara się oddalić, co mu się najczęściej udaje.

Na jarmarkach i targach operują zwykle początkujący kieszonkowcy, którzy używają przestarzałego sposobu opluwania „gościa”. Spłynie na ciebie i przepłaszając za nieostrożność, wyciera ślinę własną chusteczką, jednocześnie zaś on sam lub pomocnik oporządza twoje kieszenie. To znowu odgrywa kieszonkowiec komedię ataku epileptycznego; wywołuje w ten sposób zbiegowisko, a wspólnik oporządza kieszenie ciekawych gapiów. W Paryżu grasowała ostatnio szajka kieszonkowców, która podczas przedstawień w teatrach czy kinach przez wykrzykiwanie naraz w kilku miejscach: „pali się” — wytwarzała tak pożądany przez siebie ścis. Dowcipnie wielkomicjscy okradają często „na wuja”. Rzucają się mianowicie na upatrzoną ofiarę z serdecznymi wykrzykami „wuj!” lub „stryj!” i wśród uścisów i pocałunków okradają naiwne go legomościa. Wkońcu wyzyskują złodziejaszkowie sprzyjające okoliczności zu-

pełnie naturalne, które powodują zmniejszenie, albo zanik uwagi — jak zapatrzenie się na wystawę, zagapienie się przy zwiedzaniu miasta, zatopienie się w modlitwie itp.

Kto nie chce paść ofiarą złodziei — powinien sobie zapamiętać kilka poniższych wskazówek:

- 1) Znajdując się w tłumie, nie udejmuj rąk od kieszeni, w których trzymasz pieniądze.
- 2) Nigdy w zasadzie nie powinno się wracać do domu późną nocą samotnie.
- 3) Płacąc należność w banku, sklepie lub na ulicy, nie pokazuj całej swej gotówki.
- 4) Idąc z większą sumą pieniędzy, unikaj nawet w dzień pustych lub podejrzanych; nie przystawaj na drodze, nie gap się na wystawy sklepowe i nie wdawaj się w rozmowę z nieznajomymi. Zapytany o drogę, odpowiedz bez zwalniania kroku.
- 5) Nie posyłaj dzieci celem zmiany pieniędzy (ani za ważniejszymi sprawunkami: dziecko lubi się chwalić powierzonymi sobie pieniędzmi).
- 6) Paczek ani rower nie zostawiaj na ulicy, gdy wchodzisz do sklepu; ostatecznie rower możesz powierzyć opiece policjanta, o ile się na to zgodzi.
- 7) Nigdy nie rób sprawunków u kupca nieznanego, są bowiem tacy, którzy mogą ci wydać pieniądze fałszywe.
- 8) Nie odsyłaj towarów ani bagażów przez przygodnych posłańców, niezapamiętajonych w numer; człowiek taki weźmie mniej za fatygę, niż tragarz kolejowy, posłaniec itp., natomiast z twoją własnością może uciec przy najbliższej sposobności.
- 9) W kolei, kawiarni i restauracji nie zawieraj znajomości; taka bowiem znajomość towarzyska już niejednemu przysparza o straty finansowe.
- 10) Gdy cię kto na ulicy zapyta o godzinę, odpowiedz bez wymowy z kieszeni zegarka, zwłaszcza porą wieczorną lub na pustej ulicy.
- 11) Gdyś padł ofiarą kradzieży, nie trać ani chwili czasu i daj o tem znać policji.

I. W.

Mianowanie kierownika Urzędu gospodarowania skórami i futrami.

Kraków, 4 kwietnia. Kierownik Urzędu dla planu czteroletniego w Generalnym Gubernatorstwie Bührmann mianował w dn. 28 marca br. kierownikiem Urzędu gospodarowania skórami i futrami w Generalnym Gubernatorstwie kapitana w stanie spoczynku Waltera Freudenberga.

Podania o pozwolenie na wyjazd do Sowietów.

Jak już donosiliśmy, na zasadzie porozumienia zawartego między ambasadą niemiecką w Moskwie a sowieckim komisariatem dla spraw zagranicznych, nastąpi dalsza wymiana ludności między terenami zajętymi przez obydwa państwa.

Osoby, którym przysługuje prawo wyjazdu na obszar zajęty przez Sowietów, winny kierować podania do wydziału przesiedleńczego w urzędzie szefa okręgu war-

szawskiego w Warszawie, Pałac Brühla, pokój nr. 69.

Polska policja kieruje ruchem ulicznym.

Kraków, 4 kwietnia. Od dłuższego czasu posterunkowi polskiej policji pełnią służbę pomocniczą przy regulowaniu ruchu ulicznego na ulicach Krakowa. Była to pewnego rodzaju lekcja pogłówna, w czasie której posterunkowi policji polskiej nabrali doświadczenia, jak należy kierować ruchem według wzorów policji niemieckiej.

W dniu wczorajszym posterunkowi polskiej policji objął po raz pierwszy pełną służbę na głównych punktach miasta, przyczem z zadowoleniem stwierdzić należy, że dają sobie oni doskonale rady ze swym zadaniem. Wyrazić trzeba nadzieję, że nasze społeczeństwo ułatwi jeszcze zadanie polskiej policji i z większą jeszcze uwagą stosować się będzie do jej wskazówek, dyktowanych zresztą wyłącznie interesem przechodniów i kierowców pojazdów.

Rozporządzenie o obrocie nieruchomościami w Generalnym Gubernatorstwie.

(=) Kraków, 4 kwietnia. Ukazał się nowy dziennik rozporządzeń Generalnego Gubernatora dla okupowanych polskich obszarów Nr. 23 z dnia 1 kwietnia 1940 r., zawierający: rozporządzenie o obrocie nieruchomościami w Gen. Gubernatorstwie z dnia 27 marca 1940 r. i rozporządzenie w sprawie opieki nad przynależnymi do Narodu Niemieckiego w Generalnym Gubernatorstwie.

Nowy numer dziennika rozporządzeń można nabywać w administracji Kraków, ul. Włolpole 1.

Dziesięć razy skazany na śmierć.

Kraków, 4 kwietnia. W tych dniach został wykonany wyrok śmierci na notorycznym bandycie Romanie Flacku, który w dn. 28 lutego br. został skazany na śmierć przez sąd specjalny za dokonanie w dziewięciu wypadkach ciężkiego rabunku, a w jednym wypadku wyjątkowo poważnej zbrodni.

We wszystkich wypadkach Flack dopuścił się zbrodni nadużycia przemocy, a w czterech wypadkach udowodniono mu bezprawne posiadanie broni. Na podstawie powyższych faktów sąd specjalny wydał na niego dziesięć razy wyrok śmierci.

Skazany był członkiem bandy, która w o-

kreście od listopada ub. r. do stycznia b. r. dokonała wielu rabunków w okolicach Nowego Sącza i Limanowej. Flack włamywał się do mieszkań i sklepów, poczem grożąc rewolwerem dokonywał systematycznego łupienia. Udowodniono mu udział w co najmniej 10 tego rodzaju napadach. W jednym z nich jakaś kobieta została nawet zastrzelona.

WISŁA DALEJ OPADA. Poziom wody na Wiśle w dalszym ciągu obniża się. Podczas gdy w dniu wczorajszym w Krakowie zanotowano poziom minus 210, to dzisiaj poziom obniżył się do minus 212. W Zawichocie również zanotowano poziom plus 253 (środa) i plus 250 (czwartek). Lody całkowicie spłynęły.

STATYSTYKA CHOROBY ZAKAŻNYCH W KRAKOWIE. W Wydziale Zdrowia Publicznego Zarządu Miejskiego w Krakowie zgłoszone w czasie od dnia 24 do 30 marca 1940 r. (13 tygodni) następujące choroby zakaźne: Tyfus 2, szkarlatyna 6, dyfterja 4 (przypadków śmierci 1), gruźlica 24 (przyp. śmierci 19), krztusiec 4, zapalenie opon mózgowych 5 (przyp. śmierci 2), odra 2.

KTO CHYTRZEJSZY.

Pewien Amerykanin założył się z drugim o 50 dolarów, że z pewnego sklepu weźmie przedmiot nie placąc za niego, a nie będzie za to aresztowany. Wszedł istotnie do sklepu, wziął bombonierkę z wystawy i najspokojniej wyszedł z nią na ulicę.

— Wygrałem — zawołał.
— Ma pan dużo odwagi — odparł tamten, — a jednak przegrał pan, bo ja jestem detektywem i aresztuję pana.
— Nie panie! — odparł tamten — tego pan nie może zrobić, bo ja jestem właścicielem tego sklepu.

GROŻBA.

Szef: — Pan znowu pali w laboratorium! Oświadczam panu, jeżeli pan przez to wyleci w powietrze, to w tej samej chwili wyleci pan za drzwi.

Zwracamy uwagę

na to, iż

termin przyjmowania ogłoszeń

dla „Gonia Krakowskiego”

został przesunięty.

Ogłoszenia umieszcza się w następnym numerze tylko wówczas, o ile zostaną oddane w przeddzień najpóźniej do godz. 4-tej (16-tej) w kantorze naszego wydawnictwa.

Dla wydania sobotniego kończy się termin przyjęcia ogłoszeń już w piątek o godz. 2-giej (14-tej) popołudniu.

555k

DWA POKOJE

komfortowe, umeblowane lub jeden duży poszukiwane

Kraków, Sławkowska 4 m. 4.

5-8 pokoi

na lokal biurowy, możliwie w Rynek Głównym, poszukiwane

ROTTER & MINAREK

Büromaschinen, Büroorganisation
Krakau, Alter Markt 48, Tel. 159-90

Sprzedawczyńi

władająca językiem niemieckim, poszukiwana jest od zaraz. Maszynopismo warunkiem przyjęcia.

ROTTER & MINAREK

Büromaschinen, Büroorganisation
Krakau, Alter Markt 48, Tel. 159-90

KONCESJONOWANA FIRMA WĘGLOWA

poszukuje w większych miastach dystryktu krakowskiego wprowadzonych

PRZEDSTAWICIELI

mających składy i zabezpieczenie.

Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, Wielopole 1, pod „własny kapitał”

Różne

MASZYNY do PISANIA naprawia, rekonstruuje specjalista Zychowicz — Kraków, Felicja nek 21. 10681 18. 10069

POGOTOWIE elektryczne czynne przy Zakładzie elektrotechnicznym: Jakób Gabaja, św. Jana 18. 10069

PRASOWANIE i reperacja gar-deroby: św. Marka 20/10, ganek 10687

odmawiał dziesięciorgo przykazań Bożych, z których jedno opiewało: Nie czyn tego drugiemu, co tobie nie miło, ksiądz gotów był odpokutować, byle to tałatajstwo ukrócić, które każdą ważniejszą uroczystość zakłócało diabolicznym lamentem.

Dużo przed wyznaczoną godziną, zaczęły się schodzić dziady i babki przed taras pałacu, gdzie służba mając odpowiednie polecenie ustawiała ich w szeregi. A przy stole biesiadnym, goście weselni znając pana Tarnowicza, zakładali się o spore sumy, że sprawa z dziadami będzie miała jakiś wesoły charakter, tylko pani Tarnowiczowa utrzymywała, że mąż napewno w celu rozdania jałmużny kazał im się zjawić w pałacu. Ciekawość zatem była ogromna, kiedy o wyznaczonej godzinie pan Tarka Tarnowicz poprosił gości, by zechcieli mu asystować na taras. Dziady zaczęły bić jak za komendą pokłony i jeżdżąc na zmlowanie Boże, dopraszać się jałmużny. Pan Tarnowicz przeszedł przed tym dziadów- skim szpalerem niby wódz przed swymi żołnierzami, zlustrował wszystkich odstóp do głów, wreszcie rzekł: Chodźcie za mną. Idąc na przód tego dziadowskiego korowodu, zawiódł ich na koniec parku, gdzie szeroka około metra fosa na jakie pół metra wody, dzieliła park od lasu. Tuż przed fosą, ustawione stoły na krosnach dymły wspaniałym gulaszem, obok baniata beczka piwa kokietowała dziadów, a co najważniejsza — obok każdego talerza leżał srebrny pieniądz. Zaczęło to zgromadzenie czekać tylko, kiedy dorwą się do o-

wych spejdałów, lecz pan Tarnowicz rzekł: Moi kochani — musicie najpierw zasłużyć na nagrodę, która na was czeka; zatem kto ten rów przeskoczy, nagroda go nie minie! Ucieśnieniejczy chyba chwili w życiu nie mieli goście pana Tarnowicza, patrzao jak pociesznie chybały dziady i babki na drugą stronę rowu, lub grzęzły w polowie nie mogąc jej przeskoczyć, jak rzekome babki podkasawszy spódnice, zdobyły umiał poradzić i chociaż codziennie wały przeciwną stronę fosy, jak niektórzy z nich zwinnie, bez najmniejszego wysiłku pokonywali ową wodną zapórę. Widok to był niezwykle i tak ucieśniony, że latami o nim wspominało. Spora jednak część dziadów i babek nie zdołała przeskoczyć fosy i ci stali przybici własnym niedołęstwem, zaś ci, co zdołali rów przeskoczyć, radość i triumf były im z oczu. I stała się rzecz wręcz nie do zrozumienia dla diadówskiej czeredy, kiedy pan Tarko Tarnowicz rzekł do służby, wskazując na tych, co przeskoczyli na drugą stronę: Zamknąć mi tych „darmozjadów” o głodzie aż do jutra w owczarni wraz z owcami. Pełakrew, a to kupa lajdaków, — gniewał się pan Tarnowicz — ten utykał, tamtemu brakowało to i owo, a skakali lajdaki nieczem konie wyśięgowe.

Salomon by lepszego sądu nie wydał — rzekł ucieśniony ksiądz proboszcz, — bo- wiem wiedział, że znow na jakiś czas będzie miał spokój w parafii.

A. Kozłowska (Kraków).

